18/01/2021

Μνήμη των Αγίων Αθανασίου και Κυρίλλου, Πατριαρχών Αλεξανδρείας

/ Βίοι Αγίων

Του Επισκόπου Μεσαορίας Γρηγορίου

Δύο μεγάλους Πατέρες και Διδασκάλους, πατριάρχες Αλεξανδρείας, τον Αθανάσιο και τον Κύριλλο, τιμά σήμερα 18 Ιανουαρίου η Εκκλησία μας.
Αν και ο Αθανάσιος έζησε κατά τον 4ο και ο Κύριλλος κατά τον 5ο αιώνα μ.Χ., εντούτοις αυτό που τους ταυτίζει είναι η αγωνιστική προσήλωση στην πίστη και τη διδασκαλία της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής, Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Και οι δύο Μεγάλοι Πατέρες και Διδάσκαλοι, ως «Φωστήρες υπέρλαμπροι της Εκκλησίας Χριστού» συνέβαλαν τα μέγιστα στην καταπολέμηση των αιρέσεων, με τα σπουδαία δογματικά συγγράμματα και ασφαλώς με τον ενάρετο βίο, που ενέπνευσε το Γρηγόριο Θεολόγο να πει την περίφημη φράση: «επαινώντας τον Αθανάσιο, επαινώ την ίδια την αρετή», καθώς και άλλους συγγραφείς να πουν ότι «όπως ο Νείλος ποτίζει την Αίγυπτο με τα νερά του, έτσι και ο Κύριλλος ποτίζει την Εκκλησία με τους θεόπνευστους λόγους του».

Ως στύλοι της Εκκλησίας χαρακτηρίστηκαν οι δύο Άγιοι, γιατί στήριξαν πραγματικά το ορθόδοξο φρόνημα. Ο Αθανάσιος κατά την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο στη Νίκαια το 325 μ.Χ., όπου κατατρόπωσε τον Άρειο και με τα σπουδαία συγγράμματά του κατοχύρωσε το Τριαδολογικό δόγμα, δηλ. ότι ο Χριστός είναι ομοούσιος με τον Θεό Πατέρα και όχι κτίσμα. Ο Κύριλλος, αργότερα, κατά την Γ΄ Οικουμενική Σύνοδο στην Έφεσο το 431 μ.Χ., με το θρίαμβό του κατά του Νεστορίου, ο οποίος αμφισβητούσε την πραγματική ενανθρώπηση του Υιού και Λόγου του Θεού, θεωρώντας ότι η Παναγία γέννησε τον άνθρωπο Χριστό, στον οποίο κατοίκησε αργότερα η θεότητα. Γι’ αυτό ονόμαζε την Παναγία χριστοτόκο και όχι Θεοτόκο, όπως δηλώνεται ορθόδοξα. Την τελική λύση στο θεολογικό ζήτημα έδωσε η Δ΄ Οικουμενική Σύνοδος στη Χαλκηδόνα το 451 μ.Χ. με τη διατύπωση του Χριστολογικού δόγματος.

Δίκαια λοιπόν το απολυτίκιο της εορτής, σε αναφορά στους δύο Ιεράρχες της αλεξανδρινής Εκκλησίας, υπογραμμίζει ότι ο Κύριλλος και ο Αθανάσιος έλαμψαν με τα έργα τους και έσβησαν κάθε κακοδοξία με το θεολογικό τους λόγο, κοσμώντας με τον τρόπο αυτό για πάντα την Εκκλησία και τους πιστούς.

Να σημειωθεί ότι οι δύο Πατέρες και Διδάσκαλοι της Ορθοδόξου Εκκλησίας τιμώνται και ξεχωριστά σε άλλες ημέρες: ο Μέγας Αθανάσιος στις 2 Μαΐου και ο Άγιος Κύριλλος στις 9 Ιουνίου.